

VERHELDERING VAN DE WERKELIJKHEID, inhoud

Gerben J. Stavenga

VERHELDERING VAN DE WERKELIJKHEID

inzicht in de ontwikkeling van wetenschap en samenleving middels een relationele systeemtheorie

Inhoud

Voorwoord

Inleiding

1. Het onderzoeksprogramma

1. De beperkte mogelijkheden van wetenschap en filosofie

2. De ultieme vragen van de wetenschappen

3. Inzicht in de grondstructuren via de systeemrelaties

4. De noodzaak en de opzet van dit onderzoeksprogramma

Deel I: De theorie van de vier fundamentele systeemrelaties

2. De fundamentele systeemrelaties en hun implicaties

1. Vier kwalitatief verschillende relaties

2. De ontologische en epistemologische implicaties

3. Vier ontologische structuren

4. Vier epistemologische relaties

5. Reflecties en conclusies

3. Voorbereiding op de toepassing van de theorie

1. Ontwikkelingstheoretische implicaties

2. Complexe systemen

3. Verzamelingen van gelijksoortige systemen

4. Methodologische overwegingen

5. Het onderzoeksprogramma en de te behandelen thema's

Deel II: Toepassingen

4. De systemen in het natuurkundig onderzoek

1. De tot nu toe ontdekte grondstructuren

2. De systeemtheoretische verklarin

3. Implicaties voor de filosofie van de natuurkunde
4. Basiskennmerken van een nieuwe natuurkundige theorie
5. Causaliteit en substantie in de vier grondstructuren
6. Afsluitende opmerkingen

5. De grondstructuren van plant, dier en mens

1. De levende wezens en hun structuren volgens Plessner
2. Systeemtheoretische deducties
3. Algemene conclusies
4. Intermezzo
5. De cognitieve mogelijkheden van de mens
6. Reflecties op de drie grondstructuren
7. Levende wezens en hun ontwikkelingsstadia
6. De stadia in de ontwikkeling van de mens

1. Inleiding
2. Deductie van de ontwikkelingsstadia van het kind
3. Piagets genetische epistemologie
4. De ontwikkelingsmogelijkheden van de volwassen mens
5. Kierkegaards vier existentiële mogelijkheden
6. Systeemtheoretische verheldering van de stadia
7. Vier structuren elk met een eigen dialectiek
8. Concluderende opmerkingen

7. De mens en zijn religies

1. Toegang tot de wereld van de religies
2. De beperkingen van religiewetenschap en theologie
3. Barths theologisch onderzoeksprogramma
4. De cruciale epistemologische relatie
5. Deductie van het kennis- en werkelijkheidsbegrip
6. De verhouding tussen theologie en wetenschap

7. Analyse van een aantal misverstanden
8. De ultieme vragen en enkele basisnoties
9. Het christelijk geloof en de religies
10. Afsluitende beschouwingen

8. Samenlevingen en hun ontwikkelingsstadia

1. De complexiteit van samenlevingen
 2. Vier mogelijke samenlevingsvormen
 3. Het historisch materialisme van Marx en Engels
 4. De cultuurfilosofie van Gebser
 5. De structuurveranderingen in de 20^e eeuw
 6. Stadia in de ontwikkeling van de mondiale samenleving
- ## 9. Grondstructuren van de wetenschap
1. De cognitieve relaties in de wetenschap
 2. De instrument-object relaties
 3. Stadia in de ontwikkeling van de wetenschapsfilosofie
 4. De toepasbaarheid van de wiskunde
 5. Eindigheid en eindeloosheid van de wetenschap

Deel III: Reflecties

- ## 10. Systeemtheoretische recapitulaties
1. De theorie van de systeemrelaties als ultieme theorie
 2. Algemene kenmerken van de systeemtheorie
 3. Kenmerken van de meest fundamentele structuur
 4. Vier vormen van rationaliteit
- ## 11. Cultuurfilosofische verkenningen
1. De sociale achtergrond van gelijktijdige ontwikkelingen
 2. Tekortkomingen van het holisme en het postmodernisme
 3. De tragische werkelijkheidservaring en haar overwinning
 4. Het christendom in cultuurhistorisch perspectief
- ## 12. Antropologische perspectieven
1. De mogelijke grondstructuren van de mens

2. Wetenschap van de mens als uniek individu

3. Vrijheid en bevrijding

4. De gang der geschiedenis

Geselecteerde bibliografie

Register van namen

Dankwoord

Uitg. Het Zuiden 2011 isbn 978-94-90708-16-0

Op deze website kunt u de eerste 2 hoofdstukken lezen om een goede indruk van het boek te krijgen.

Het boek is in de boekhandel te verkrijgen.